Ut ad sciendiam grammatica uenire possimus sciendum est quod grammatica est scientia recte loquendi recte que scribendi origo et fondamentum omnium liberalium artium Et cuius partes sunt octo. s. nomen uerbum participium pronomen prepositio et aduerbium. Interiectio et coniunctio. Articuli grammatice sunt tres. s. hic et hec et hoc.

Nomen est illud quod significat substantiam et qualitatem propriam uel comunem cum casu et est duplex quia aliquod substantiuum et aliquod adiectiuum et

Nomen substantiuum est illud cui preponitur ei in declinatione unus articularis tantum ut hic petrus uel duo ad plus ut hic et hec et hec homo et

Nomen adiectiuum est illud cui preponitur omnia illa tria articularia coniunctim ut hic et hec et hoc felix uel diuisim ut hic alacer et hec alacris et hoc alacre uel partim diuisim et partim coniunctim ut hic et hec fortis et hoc forte uel nomen adiectiuum est illud quod uariat partes diuersas uoces ut bonus bona bonum

Accidentia nominis sunt quinque s. species genus numerus figura et casus

Species in nomine sunt due. s. primitiua et deriuatiua ut ... primitiua ut mons deriuatiua ut montanus.

Genera nominum sunt septem. s. masculinus femeninum neutrum comune et omne promiscuum et incertum masculinum ut hic poeta femeninum ut hec musa neutrum ut hoc scamnum comune ut hic et hec homo omne ut

dissocculto as ui tum p nascondere ut occultam et librum

ab Celo as ui tum per inascondere ut celo tebibus

actum ab Induo induis ui tum p uestiri

actum ab Sbcigno is si tum p socto tegnere

Moneo es ui tum p amonire

actum ab Excuo is ui tum p spogliare

Istruo is ui tum p admagiestrare

Verbum actium separatum est illud quod regit ante se ntm p agentis et post se actm p patientis et ultra actm regit abltm a ul ab te m es na separationis Vt ego audio lectionem am agistro et sic ista similia — lactio lactas latam tu p beuere ellacte

Audio is ui tum p audire lactio as ui tu p dallacte

Intelligo is ui tum p intendere

Sepero as ui tum querentium actum ut

Diuido is si sum p deuedere

Segrego as ui tum

Remoueo es ui tum

Amoueo es ui tum p remouere

Recipio is pi tum p receuere

Defendo is si sum

Protego gis si sum p defendere

Sequitur de uerbis passiuis

Verbum passiuum simplex est illud quod regit desinit in or et formatur ab actio p additione

R ut amo addita R z fit amor — — — — — —

Verbum passiuum simplex est illud quod regit ante se ntm p patientis et post se abltm te m a ul ab p agentis ex na esse actus illati abbaltero

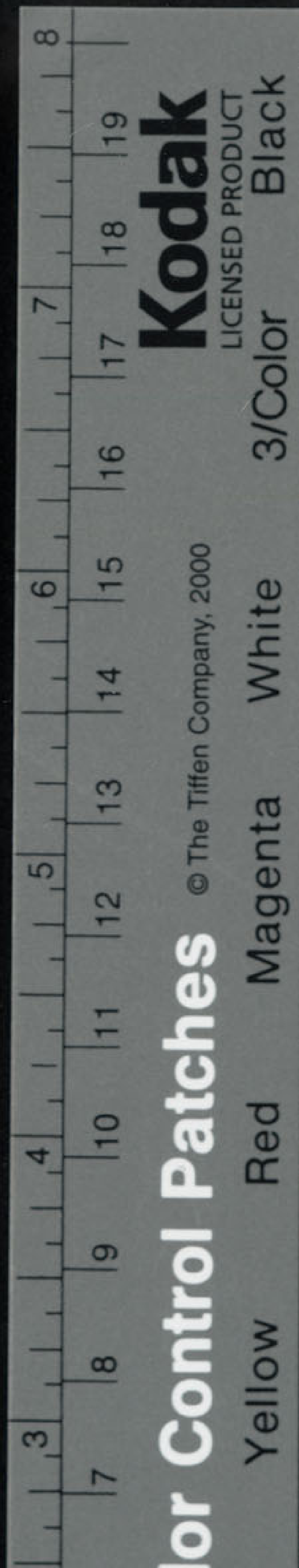
Vt ego amor amagistro et sic ista similia — — —

Amor ris tus sum — —

scdm nō quilibz s; comune ptici noīa ꝑa sic possūt plr de
declinari sicut nō post destribucē. vn̄ male dr̄ omīs
petrus currit s; sic si dicit nomī ꝓiz nō tenē vocis
sic pōt destributionē recipere ut omēs ꝑs ē omo 2 homīe
marie fuerūt cū expō Nota ꝙ i destributione quatuō
requerūt s. itellectus destribuēs destributū 2 terminis cōis
quē sit destributio 2 destributū 2 id sb quo sit destribu
tio 2 [illegible]

Deo gtias amen

Articuluz ē quoddā consteuctibile singificās
ꝑ modū adiacētis appellatio noī 2 ꝑ moduz
destribuēns ipiz ut sit ꝑs ē alicuius ꝑ modū
ut ei ꝙ ē alteri ꝑ quē quidē excit ꝑ mmari ꝑ gtg plez
ul' siglrē noīs collectiuj ut ꝑ duos gtos coppulatos sigu
lares ut qlibz istorꝫ addiscit ut ꝙ ꝑ 2m scribit et ꝙ ꝑti
tiū significat ꝑ modū adiacentis appellatiuo requirit sibi cuj
serviat n̄ ipius adiectiū d; ꝑtitiū ex eo ꝙ significat ꝑtē s; d;
ꝑtitiū cuj inerit ꝑ moduz ꝑtis i. disponit ipiuz ut sit
ꝑs alicui totius ꝙ totū ipōtat ꝑtē et tenet cū sbo cuj
servit 2 quē disponit cōcordare n̄ tenet cū gto ipōtāte totuz
q cōcordat cū sbō ipōtāte ꝑtē quidē ē idē genē cū suo to
to nisi fiat ꝑtitio i noībus etherocitus i quibus ꝑti ti
tiū concordat ipte igne ꝙ nō cōcordat cū toto ut celorꝫ
aliud iferiu aliud superius ꝑtita duorꝫ tm̄ sūt i. s.

fuit inventum est contimuitantia vel consequentia denotata dā
fine adverbio cum vel dum vel donec vel sim̄ vel strictione cau
sali quia est aut contimuitantia ordinatio duorum actuum
quorum unus altera mensuratur ut petro dormiente oravi
i dum vel cum vel donec petrus dormiebat oravi ego
Consequentia vero est ordinatio duorum actuum quorum unus
est causa alterius ut sole oriente dies fit et quia sole oritur fuit
dies in quantum consequentia vel continuitantia tria requiruntur
primum quod sint duo ablativi secundum tamen unus illorum sit participium
aliud scilicet Tertium ut unus actus altero mensuretur ut pe
trus legente dormivi vel unus actus altero consequatur
ut magistro legente scolares proficiunt Quos ablativus
absolute ponunt antiqui dixerunt sed dico quod regit conse
quentia vel continuitantia actus ad actum est preterea quidam
ablativus participii et significans aliquid prius ad aliquid
sequitur quod regit ex natura consequentie exponitur per postquam
ut lecto de prospero legam de boecio i. postquam legi de
prospero legam de boecio sed dic quod lecto non est participii
ut infra dicetur

Notandum est quod supponantur sibi duo verba in
finiti ad invicem non per dependentiam sine copula
possunt multipliciter variari quod ut patuit cum duo
bus suppositis aut cum uno supponitur cum duobus su
ppositis aut ambo illa verba sunt participium aut unum
illorum sit participium presentis temporis supra significatio
ne

Itm hec lra t cuius figura non differat ab
hac lra c tm potente non differt qz omne qd pot scribi
p c pot scribi p t ex isto tepud · cum eque bn scribes
p c sicut p t totale e lra superfluam alfabeto
L uo triplicē ht sonu exilem quando geminat i me
dio dictionis ut sillaba plenu qn e i fine dictionis
uel i me dioctē qn coponat cum muta ut flagē
Ñu hec aut lra i duplicē ht sonu vz darū qn po
nit i pricipio dictionis ut templum medioctē qn pot
t i medio dictionis ut umbra
Itm hec regula lra i no pot concludes istas lras
c d q t nme dictiones sz ante ipas lras transit
i m ut anciles tumudi nunqz transitu Itm lra
sit i m n si conponat cum dictioe q incipit ab f
ut confractus fit infractus Itm si ista lra ppo
cum conponat cum dictioe incipiente a uocali tunc
assumit b causa herisonie ut ex am reddo fit
amedo Itm hec lra n aliqn i formance ppositionis
transit i consonates ut sino sinu m n

Explicit regule gramaticales

Deo gras amen

